

[Christophersen]

afgørende ændret, såfremt De Forenede Stater på grundlag af, hvad der er sket i det sidste halve års tid i det sydvestlige Asien og i Mellemøsten, nu bliver nødt til at reservere en del af de forstærkninger, som ellers skulle være reserveret for Vesteuropa, for områder andre steder i verden. Det er på den baggrund, at jeg siger, det vil stille øgede krav til os, og det fremgår i øvrigt ganske klart både af, hvad der er sagt offentligt og – formoder jeg – også af, hvad der har været drøftet på udenrigs- og forsvarsministrenes møde i NATO her for nylig, at De Forenede Stater i konsekvens af dette siger, at de europæiske lande nu bliver nødt til at stille større luft- og skibsfartstønnager til rådighed og bliver nødt til at forøge deres lagre og forsyninger og ammunition. Jeg tror også, at der uundgåeligt vil blive et problem at løse vedrørende forstærkninger og eventuelle erstatninger for sådanne forstærkninger. Det har jo allerede været genstand for drøftelser, eksempelvis mellem De Forenede Stater og Den tyske Forbundsrepublik.

Når hr. Lasse Budtz efterlyser, hvad der menes med, at situationen også pålægger os forpligtelser i EF, kan jeg svare, at det naturligvis ikke har noget med militære arrangementer at gøre, men har at gøre med, at den internationale situation jo nu pålægger os i endnu højere grad end tidligere at få bragt orden i det europæiske hus, at få løst de udestående problemer, der findes på budgetområdet, på fiskeriområdet m.v., at få afsluttet optagelsesforhandlingerne med Spanien og Portugal inden for tidstabellen og i det hele taget sørge for, at Det europæiske Fællesskab genvinder den del af sin troværdighed og sin styrke, som det har sat over styr i de senere år. Det er det, jeg tænker på, og det var derfor, jeg sagde, at venstre ud fra dette overordnede politiske synspunkt er parat til at støtte rimelige kompromiser, som regeringen indgår for at kunne nå dette mål.

Så vil jeg vende mig til, hvad udenrigsministeren sagde om, at han var bedrøvet, hvis ikke han tilstrækkelig stærkt havde betonet situationens alvor. Mine bemærkninger var ikke afledt af udenrigsministerens tale, som var aldeles udmærket og havde den fornødne alvorlige undertone. Men mine bemærkninger er afledt af nogle af de begivenheder, som har fundet sted i løbet af det sidste halve års tid. Regeringens holdning til moderni-

seringen af de taktiske atomvåben, dens holdning til det kommende forsvarsforlig og dens holdning til dansk deltagelse i de olympiske lege afviger ganske klart eksempelvis fra den norske holdning og ganske klart fra den vesttyske holdning. Det er dér, jeg ønsker at gøre den bemærkning, at regeringen må have tillid til sine alliancer og må være parat til at træffe de nødvendige beslutninger i stedet for kun, som man har gjort på disse områder, at dukke hovedet med forsigtighed.

Endelig skal jeg til diskussionen om oliekontrakten sige, at jeg som formand for udenrigspolitisk nævn gerne skal foranledige nævnet hurtigt indkaldt. Det skal det nu alligevel, for jeg formoder, at regeringen over for nævnet gerne vil redegøre for sine standpunkter forud for mødet i Venezia, og det møde kunne man jo kombinere med en adgang til at se oliekontrakten, men ellers skal jeg sørge for, at det under alle omstændigheder sker så hurtigt som muligt.

Jeg vil dog gerne have lov at stille ministeren et enkelt spørgsmål. Regeringens energiminister, som jo efterhånden er ved at være en rejsende agent i olie – forhåbentlig ikke i politiske standpunkter, men i hvert fald i olie – har jeg forstået i den kommende uge agter at begive sig til Irak for at skrive under på en ny oliekontrakt. Jeg vil gerne for det første høre, om det kan bekræftes. For det andet, om denne påtænkte kontraktunderskrivelse vil indebære problemer, der er parallelle med dem, der i øjeblikket drøftes. Vi bør nok ikke se væk fra, at Irak jo er et land, som traditionelt har været ganske stærkt indstillet på at knytte netop politiske betingelser til kontrakter med regeringer, og jeg vil bede udenrigsministeren om at undersøge, om et sådant problem skulle forelægges. Jeg kan eksempelvis nævne, at den irakiske regering på et vist tidspunkt stillede den finske regering over for den forudsætning for indgåelse af visse typer kontrakter, at de virksomheder, som disse kontrakter skulle komme til gode, ikke måtte beskæftige jøder eller sionister. Jeg tillader mig bare i al forsigtighed at spørge ministeren, om han kan bekræfte, at olieministeren nu igen drager ud med attachétasken. Hvis det er tilfældet, ville jeg gerne have, at udenrigsministeren havde et vågent øje dels med ministeren, dels med, hvad der måtte være i denne taske.